

REFERAT Ø-udvalget for Tunø d. 11-10-2022

Mødedato Tirsdag d. 11. oktober 2022 kl. 10:15

Mødested Tunø (Det Gl. Mejeri)

Mødedeltagere Hans Hammann, Jørgen Riis Kire, Palle Holsting, Michael
Vogelius, Claus Løgager Poulsen, Tim Grønbech, René Nyvang
Kristensen, Finn Thranum, Leif Gjørtz Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af forslag til dagsorden.....	3
Valg af formandskab.....	4
Afvikling og opfølgning på valg til ø-udvalget.....	5
Orientering og dialog af forskellige forhold vedr. Tunø.....	6
Mål for udvalgets arbejde 2022-2025.....	9
Anmodning om opstilling af træningsredskaber på skolen.....	10
Fastsættelse af dato for næste møde.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Godkendelse af forslag til dagsorden

S2022-2672

Beslutning

Godkendt

Forvaltningen indstiller

At forslag til dagsorden godkendes.

Punkt 2: Valg af formandsskab

S2022-2672

Beslutning

Ø-udvalgets medlemmer besluttede enstemmigt at det delte formandskab gik til Tim Grønbech og Leif Gjørtz Christensen.

Forvaltningen indstiller

At der vælges et delt formandskab med en fra Kommunalbestyrelsen og en fra det øvrige repræsentanter.

Punkt 3: Afvikling og opfølgning på valg til ø-udvalget

S2022-2672

Beslutning

Ø-udvalget vil forud næste valg drøfte om stemmeberettigede kan stemme på alle opstillede eller om der skal sondres mellem øboer og sommerhusejere.

Forvaltningen indstiller

At udvalget drøfter afviklingen af valget.

Punkt 4: Orientering og dialog af forskellige forhold vedr. Tunø

S2022-2672

Resumé

I denne sag gives Ø-udvalget en historik og status på forskellige forhold på Tunø, herunder nogle af de anbefalinger som det tidligere Ø-udvalg har arbejdet med i perioden.

Baggrund for sagen

Tunø er som et lille øsamfund i Saksild Bugt stillet overfor nogle særlige forhold. Forholdene gør at Odder Kommune er nødsaget til at stille særlige foranstaltninger i værk for at leve op til forventninger og krav til de kommunale serviceydelser der leveres på/til Tunø, lige fra kollektiv trafik over skole- og dagtilbud til ældre- og sundhedspleje.

I det følgende gives en beskrivelse af forholdene på Tunø og de indsatser der har været fokus på den seneste årrække.

Befolkning

Befolkningstallet på Tunø har i en årrække været stabil på mellem 110-120 men de sidste to år er der sket et dyk i befolkningstallet således at der primo 2022 er 89 borgere bosat på Tunø. Hertil skal nævnes, at der blandt indbyggerne på Tunø er en vurdering af et det faktiske indbyggertal nærmere ligger omkring 70-80 personer. Uoverensstemmelsen kan skyldes fejl i CPR-register eller borgere der ikke huske at melde flytning.

Befolkningssammensætningen på Tunø er præget af en høj gennemsnitsalder med mange borgere, der har brug for pleje og støtte fra kommunal side. Sammensætningen tilsiger, at vi også over de kommende år må forvente at skulle yde pleje og støtte til ældre borgere på Tunø samtidigt med at befolkningstallet vil falde.

Skole og dagtilbud

Tunø skole blev bygget i 1957 og taget i brug året efter. Dengang var der omkring 35 børn på øen. Den nye skolebygning fungerede også som sognegård og blev brugt til idræt, aftenskole, Bibliotek med mere. Tunø skole er en af Danmarks mindste skoler, hvis ikke den mindste. Skolen hører i dag under Hou Skole på fastlandet. Der er én underviser tilknyttet skolen der underviser i alle fag i klassetrinnene 0.-7. Undervisningen foregår som fællesundervisning hvor ældre elever støtter de mindre. Der er også dage hvor de ældste elever har taget til Hou skole for at modtage undervisning ligesom der i nogen grad benyttes virtuel undervisning.

Gennem årene har antallet af elever svinget meget - men det er gået stødt nedad. I 2022 har haft skolen 5 elever (2 i 1. klasse, 1 i 4 klasse, 2 i 5. klasse).

Fraflytningen af børnefamilier fra Tunø i sommeren 2022 betyder, at der skal ske en gentænkning og tilpasning af nuværende skole- og dagtilbud. Det er hverken fagligt eller økonomisk forsvarligt, at fastholde de nuværende tilbud på Tunø. Forventningen er, at der efter uge 42 i år ikke er skolesøgende børn på Tunø og kun et "dagtilbudsbarn" tilbage. Det er forvaltningens forventning, at fremtidige skolebørn vil modtage undervisning på Hou skole. Det betyder, at skolesøgende børn skal transporteres fra og til Tunø morgen og eftermiddag på afgang tilpasset undervisningen. Det er ligeledes behov for at finde nye løsninger til pasning af børn i alderen 0-6 år. Det kan eksempelvis være tilskud til pasning af egne børn, tilskud til ansættelse af privat børnepasser, privat dagplejer eller lignende.

Tunøfærgen

Færgen er livslinjen fra Tunø til fastlandet. Den nuværende færge er færdigbygget og indsat på ruten i 1993. Færgen medtager fortrinsvis dagsturister til Tunø. Men der er plads til både gods og køretøjer. Overfarten er ca. 55 minutter. Der er to afgang dagligt med færgen (morgen og eftermiddag).

Færgen har i de senere år oplevet en stigning i antallet af pasagerer. Stigningen vurderes, at have baggrund i flere forhold, herunder COVID-19 nedlukninger, sommerpakker med gratis overfart for gående og cyklister og forsøg med flere afgang i sommerhalvåret. Tunøfærgen vurderes, at have en resterende levetid på mellem 10-15 år. Forvaltningen har taget en beslutning om at arbejde frem mod at den nuværende færge skal udskiftes med en el-færge. Forvaltningen og Tunøfærgen har indsendt ansøgning til "Grøn pulje til omstilling af indenrigsfærger". Der er ultimo september modtaget tilsagn om tilskud fra puljen. Den nye elfærge vil være billigere i drift da behovet for mandskab er minder og vedligehold er mindre på en elfærge der samtidig er ny. Elfærgen vil kunne sejle hurtigere. Den nye færge giver derfor mulighed for

at gentænke betjening af Tunø således at der indføres flere afgange og pendlerafgange morgen og eftermiddag. Den nye elfærge forventes tidligst at kunne tages i brug i 2026.

Etablering af boliger

Det forsøges, at skabe grundlag for etablering af boliger ved Grøvten ved Tunø by. Der er udarbejdet skitseforslag til etablering af nye boliger. Skitserne har fundet opbakning ved de fastboende. Den videre proces med etablering kræver dog at fredningen på arealet ophæves.

Forvaltningen er i gang med forberedelse af ansøgning om fritagelse fra fredning på det pågældende areal. Det forventes, at ansøgningen fremsendes i indeværende år.

Helhedsplan for Tunø Havn

Helhedsplanen skal anvise et nyt greb på anvendelsen af Tunø Havn. De nuværende faciliteter er nedslidte og der opleves en u hensigtsmæssig forvirring i forbindelse med trafikafvikling på havnen. Helhedsplanen skal anskueliggøre nye sammenhænge mellem funktioner på havnen, give et bud på en mere sikker trafikafvikling og gentænke funktioner ved servicebygning og havnefront. Helhedsplanen forventes færdig november 2022. Med helhedsplanen skabes grundlaget for kunne ansøge fonde om medfinansiering af delelementer. Mens en renovering af havnens faciliteter giver besøgende og turister et bedre indtryk af Tunø.

Ø-udvalget har endvidere ydet støtte til tiltag med potentiale til at skaffe turister og omsætning til Tunø. Der er således ydet støtte til markedsføring af Tunø gennem turismedestination Kystlandet og givet støtte til Vikingelandsbyen Tunhalla.

Opsummering

Udfordringerne for Tunø er skitseret og beskrevet i såvel Udviklingsplan 2012-2020 og Slutrapport for §17,4 udvalg for Tunø.

De beskrevne rammevilkår og udfordringer har ikke ændret sig nævneværdigt i den mellemliggende periode. Tværtimod kan man argumentere for at de er forværret. Befolkningssammensætningen har bevæget sig mod en stadig ældre gennemsnitsalder. Det er ikke lykkedes at tiltrække tilstrækkeligt nye fastboende til øen.

Der er blevet arbejdet med et bosætningsprojekt. Projektet er lige nu i proces med at få ophævet fredningen på et areal, der er udset til boliger. Tunø er afhængig af øget bosætning for at kunne gøre sig forhåbninger om at overleve som samfund på sigt.

Det er i stigende grad blevet en udfordring at levere de nødvendige kommunale serviceydelser. En afgørende faktor heri er at rekruttering af medarbejdere er blevet sværere da mange potentielle medarbejdere ikke finder det attraktivt enten at skulle bosætte sig på Tunø eller tilbringe mange timer på transport til og fra øen. Når det lykkedes at finde en medarbejder der ønsker at tilflytte Tunø i forbindelse med arbejde har det også vist sig svært at finde en egnet bolig på øen.

Erhvervslivet er stærkt afhængigt af turismen i sommerhalvåret med få andre virksomheder indenfor service og tjenesteydelser. Tunø er afhængig af turismen for at kunne gøre sig forhåbninger om at overleve som samfund på sigt.

Tunøfærgen er livlinjen til fastlandet. Tunø er afhængig af en færge og fartplan, der tillader pendling, hurtig overfart til og fra Tunø samtidigt med at turisterne har god mulighed for at besøge Tunø. En fartplan med flere afgange og hurtigere overfart vil forventeligt gøre det lettere for Odder Kommune at tilrettelægge leverancen af serviceydelser til Tunø ligesom det også vil give bedre mulighed for gentænkning af skoletilbuddet på Tunø.

Den nuværende udvikling gør, at Tunø, som samfund, er presset på sine muligheder og fremtidsudsigter. Hvis der ikke sker en positiv udvikling vil Tunø med tiden blive affolket for fastboende. Tilbage vil være en række fritidshusejere som ikke kan forvente samme niveau for hverken kommunale serviceydelser eller færgefart.

Forvaltningens bemærkninger

Ingen bemærkninger.

Sagens gang

- Ø-udvalget for Tunø den 11. oktober 2022

Forvaltningen indstiller

At udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Ø-udvalget drøftede særligt færgefart, befolkningstilvækst, bosætning, børnepasning og skolegang.

Ø-udvalget udtrykte at det giver god mening, at fremtidige børnefamilier tilbydes undervisning af deres børn i Hou skole. Ligeledes anbefalede Ø-udvalget, at der skal findes en løsning eller løsninger for pasning af børn i 0-6 år evt. også indskoling.

Der blev under mødet givet en afkortet udgave af oplægget om udkast til en ny helhedsplan for Tunø Havn ved Majken Hviid fra LABLAND. Oplægget blev præsenteret på et borgermøde den 8. oktober 2022. Det færdige oplæg forventes klar i starten af november 2022. Oplægget vil bestå af delprojekter med særskilt økonomi på hver enkelt.

Bilag

Udviklingsplan - Tunø i balance 2011-2020

Tunø i fremtiden - Rapport med anbefalinger til Odder Byråd (november 2018)

Tunø lgc oplæg

2022_10.10_Borgermøde præsentation_UDKAST

Punkt 5: Mål for udvalgets arbejde 2022-2025

S2022-2672

Beslutning

Ø-udvalget besluttede at sætte fokus på følgende:

1. Øget færgefart

Der blev nedsat en arbejdsgruppe med følgende medlemmer;

Michael Vogelius (formand)

Tim Grønbech

Claus L. Poulsen

Palle Holsting

Jørgen Riis Kire

Bjarne Møllgaard

Arbejdsgruppen understøttes af en udviklingskonsulent fra Odder Kommune.

2. Ny helhedsplan for Tunø Havn (LAPLAND)

Der blev nedsat en arbejdsgruppe med følgende medlemmer;

Palle Holsting

Hans Hammann

Michael Vogelius

Tim Grønbech

Claus L. Poulsen

3. Skole matriklen

Ø-udvalget besluttede at holde en workshop for beboere og sommerhusejere for få input til hvad skolen og dennes matrikel fremadrettet kan anvendes til. En foreløbig dato blev sat til den 13. november 2022.

Forvaltningen indstiller

At udvalget drøfter sine fokusområder og mål.

Punkt 6: Anmodning om opstilling af træningsredskaber på skolen

S2022-2672

Beslutning

Forvaltningen havde forud mødet undersøgt muligheden for opstilling af træningsredskaber på skolen. Der gives tilsagn til opstilling redskaber i gymnastiksalen. Andre faciliteter på skolen er ikke godkendte til træningsformål i byggeteknisk forstand. Tilsagnet er midlertidigt idet det bortfalder, når der er truffet beslutning om, hvad der skal ske med skolen.

Forvaltningen indstiller

At afdækningen tages til efterretning.

Til mødet har forvaltningen afdækket muligheder for opstilling af træningsredskaber på skolen.

Punkt 7: Fastsættelse af dato for næste møde

S2022-2672

Beslutning

Næste møde afholdes den 21. november kl. 9.15 - 13.15 i mandskabslokalet på Hou Havn.

Det tilstræbes at møder der afholdes på Tunø holdes på mandage af hensyn til sommerhusejerne.

Forvaltningen indstiller

At udvalget beslutter dato for næste møde.

Punkt 8: Eventuelt

S2022-2672

Beslutning

Intet til dette punkt

Forvaltningen indstiller

At eventuelle forhold drøftes.